

V Bruseli 14. novembra 2024
(OR. en)

15059/24

Medziinštitucionálny spis:
2024/0230(NLE)

SAN 617
SOC 813

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Rada
Predmet:	Odporúčanie Rady o prostredí bez dymu a aerosólov, ktorým sa nahrádza odporúčanie Rady 2009/C 296/02 (právny základ navrhnutý Komisiou: článok 168 ods. 6 ZFEÚ) – <i>prijatie</i>

1. Európska komisia 18. septembra 2024 predložila Rade návrh odporúčania Rady o prostredí bez dymu a aerosólov, ktorým sa nahrádza odporúčanie Rady 2009/C 296/02¹ a ktorý sa zakladá na článku 168 ods. 6 ZFEÚ, s cieľom lepšie chrániť ľudí v Únii pred sekundárnym dymom a aerosólmi.
2. Návrhom sa aktualizujú súčasné ustanovenia a rozširuje sa rozsah pôsobnosti odporúčania s cieľom reagovať na nové výrobky vypúšťajúce dym a aerosóly a ich používanie vo vnútorných a konkrétnych vonkajších priestoroch vzhľadom na nové dôkazy a vývoj nových výrobkov. Toto odporúčanie Rady je súčasťou európskeho plánu na boj proti rakovine.
3. Pracovná skupina pre verejné zdravie preskúmala návrh na zasadnutiach 25. septembra a 10. októbra 2024, po ktorých nasledovala neformálna písomná konzultácia ukončená 24. októbra.
4. Výbor stálych predstaviteľov potvrdil 6. novembra 2024 dohodu dosiahnutú v rámci pracovnej skupiny pre verejné zdravie a súhlasil, aby sa zodpovedajúce znenie² predložilo na zasadnutí Rady (EPSCO) 3. decembra 2024 na prijatie.

¹ 13519/24 + ADD 1 – 3.

² 14603/24.

5. Rada sa vyzýva, aby:

- a) na zasadnutí 3. decembra 2024 prijala odporúčanie Rady o prostredí bez dymu a aerosólov, ktorým sa nahrádza odporúčanie Rady 2009/C 296/02, v znení uvedenom v prílohe k tejto poznámke a
- b) uviedla v zápisnici zo zasadnutia Rady vyhlásenie uvedené v dodatku k tejto poznámke.

6. Toto odporúčanie sa po prijatí uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Návrh

ODPORÚČANIE RADY

o prostredí bez dymu a aerosólov, ktorým sa nahrádza odporúčanie Rady 2009/C 296/02

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 168 ods. 6,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Podľa Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) je vystavenie sekundárnemu tabakovému dymu rozšírenou príčinou úmrtnosti, chorobnosti a zdravotného postihnutia v Únii. Takéto vystavenie je spojené so spotrebou tabaku, ktorá je stále hlavnou príčinou onkologických ochorení, ktorým sa dá predísť, keďže 27 % všetkých onkologických ochorení sa pripisuje užívaniu tabaku.
- (2) Užívanie tabaku je naďalej rozšírené na celom svete aj v celej Únii. V roku 2023 fajčilo podľa odhadov 24 % obyvateľov Európskej únie.¹
- (3) Celosvetové ročné hospodárske náklady na fajčenie sa v roku 2012 odhadovali na 1,4 bilióna USD, čo zodpovedá 1,8 % celosvetového hrubého domáceho produktu (HDP). Fajčenie tabaku už v roku 2009 stálo EÚ 544 miliárd EUR, čo predstavuje približne 4,6 % celkového HDP EÚ².

¹ Osobitný prieskum Eurobarometra 539. 2023. Attitudes of Europeans towards tobacco and related products (Postoje Európanov k tabakovým a súvisiacim výrobkom). ISBN: 978-92-68-07599-9.

² Podpora zdravia (who.int), Tabak a fajčenie | Vedomosti pre tvorbu politik (europa.eu).

- (4) Je vhodné prispieť k zníženiu počtu fajčiarov v Únii v súlade s cieľom európskeho plánu na boj proti rakovine³, ktorým je dosiahnuť beztabakovú generáciu, v ktorej bude tabakové výrobky do roku 2040 používať menej ako 5 % obyvateľov Únie.
- (5) S cieľom podporiť účinnú a komplexnú medzinárodnú reakciu na šírenie celosvetovej tabakovej epidémie sa vypracoval Rámcový dohovor WHO o kontrole tabaku (RDKT). V článku 8 dohovoru RDKT sa vyžaduje, aby jeho zmluvné strany zabezpečili účinnú ochranu pred sekundárnym tabakovým dymom na pracoviskách, vo verejnej doprave a vo vnútorných priestoroch. Cieľom usmernení pripojených k dohovoru RDKT je pomôcť zmluvným stranám pri plnení ich povinností podľa uvedeného článku.
- (6) V Európskej stratégii na kontrolu tabaku, ktorú prijal Regionálny výbor WHO pre Európu v septembri 2002, sa odporučilo, aby členské štáty WHO zaistili právo občanov na prostredie bez dymu, okrem iného zabezpečením toho, aby boli verejné priestory, pracoviská a verejná doprava bez dymu, zákazom fajčenia vo vonkajších priestoroch všetkých vzdelávacích inštitúcií pre maloleté osoby, na všetkých miestach poskytovania zdravotnej starostlivosti a na verejných podujatiach, ako aj klasifikovaním environmentálneho tabakového dymu ako karcinogénu⁴.
- (7) Sekundárne emisie z nových výrobkov môžu mať potenciálne škodlivý vplyv na zdravie. WHO zdôrazňuje, že v dôsledku sekundárnych emisií z nových výrobkov môžu byť ľudia vystavení potenciálne škodlivým úrovniam tuhých častíc a hlavných toxických látok.

³ Oznámenie Komisie s názvom Európsky plán na boj proti rakovine [COM(2021) 44 final].

⁴ Svetová zdravotnícka organizácia: 2002. *European Strategy for Tobacco Control* (Európska stratégia na kontrolu tabaku). <https://iris.who.int/handle/10665/107455>

- (8) WHO^{5,6,7} nedávno okrem iných obáv týkajúcich sa nových výrobkov zdôraznila negatívne účinky na zdravie v dôsledku vystavenia sekundárnym aerosólom. Nedávne dôkazy napríklad naznačujú, že vystavenie sekundárnym emisiám zo zahrievaných tabakových výrobkov je spojené so značnými respiračnými a kardiovaskulárnymi abnormalitami u okolostojacich osôb^{8,9,10,11,12,13}. Sekundárne aerosóly z elektronických cigariet, a to nikotínových aj beznikotínových, okrem toho vystavujú okolostojace osoby kvantifikovateľným úrovniám tuhých častíc a významných toxických látok a kontaminantov^{14,15,16,17,18,19,20}.

-
- ⁵ Svetová zdravotnícka organizácia: *Report on the global tobacco epidemic 2023: protect people from tobacco smoke* (Správa z roku 2023 o celosvetovej tabakovej epidémii: ochrana ľudí pred tabakovým dymom). 2023. ISBN: 978-92-4-007716-4, s. 31 – 32.
- ⁶ Svetová zdravotnícka organizácia: *Technical note on the call to action on electronic cigarettes* (Technická poznámka k výzve na prijatie opatrení v oblasti elektronických cigariet). 2023. s. 3 – 4. <https://www.who.int/publications/m/item/technical-note-on-call-to-action-on-electronic-cigarettes>
- ⁷ Svetová zdravotnícka organizácia: *Electronic cigarettes call to action* (Výzva na prijatie opatrení v oblasti elektronických cigariet). 2023. <https://www.who.int/publications/m/item/electronic-cigarettes---call-to-action>
- ⁸ Svetová zdravotnícka organizácia: *Heated tobacco products: summary of research and evidence of health impacts* (Zahrievané tabakové výrobky: zhrnutie výskumu a dôkazov o vplyve na zdravie). 2023. s. 12 – 13. <https://www.who.int/publications/i/item/9789240042490>.
- ⁹ Svetová zdravotnícka organizácia: Študijná skupina WHO pre reguláciu tabakových výrobkov: *Report on the scientific basis of tobacco product regulation: eighth report of a WHO study group* (Správa o vedeckom základe regulácie tabakových výrobkov: ôsma správa študijnej skupiny WHO). 2021. <https://www.who.int/publications/i/item/9789240022720>.
- ¹⁰ Yoshioka, T., Shinozaki, T., Hori, A., Okawa, S., Nakashima, K., Tabuchi, T.: *Association between exposure to secondhand aerosol from heated tobacco products and respiratory symptoms among current non-smokers in Japan: a cross-sectional study* (Súvislosť medzi vystavením sekundárnemu aerosólu zo zahrievaných tabakových výrobkov a respiračnými symptómami medzi súčasnými nefajčiarmi v Japonsku: prierezová štúdia). *BMJ Open*. 2023;13:e065322. doi: 10.1136/bmjopen-2022-065322
- ¹¹ Imura, Y., Tabuchi, T.: *Exposure to secondhand heated-tobacco-product aerosol may cause similar incidence of asthma attack and chest pain to secondhand cigarette exposure: the JASTIS 2019 study* (Vystavenie sekundárnemu aerosólu zo zahrievaných tabakových výrobkov môže spôsobiť podobný výskyt astmatických záchvatov a bolesti v hrudníku ako vystavenie sekundárnemu cigaretovému dymu: štúdia JASTIS z roku 2019). *Int J Environ Res Public Health*. 2021;18(4):1766. doi: 10.3390/ijerph18041766
- ¹² Uguna CN, Snape CE. : *Should IQOS emissions be considered as smoke and harmful to health? A review of the chemical evidence* (Mali by sa emisie z výrobkov IQOS považovať za dym a za zdraviu škodlivé? Preskúmanie chemických dôkazov). *ACS Omega*. 2022;7(26):22111–24. doi: 10.1021/acsomega.2c01527.
- ¹³ Auer, R., Concha-Lozano, N., JacotSadowski, I., Cornuz, J., Berthet, A.: *Heat-not-burn tobacco cigarettes: smoke by any other name* (Tabakové cigarety typu „Heat-Not-Burn“: iný názov pre dym). *JAMA Intern Med*. 2017;177(7):1050–2. doi: 10.1001/jamainternmed.2017.1419.
- ¹⁴ Fernández, E., Ballbè, M., Sureda, X., Fu, M., Saltó, E., Martínez-Sánchez, J. M., *Particulate matter from electronic cigarettes and conventional cigarettes: a systematic review and observational study* (Tuhé častice z elektronických cigariet a tradičných cigariet: systematický prehľad a observačná štúdia). *Curr Environ Health Rep*. 2015;2(4):423–9. doi: 10.1007/s40572-015-0072-x.
- ¹⁵ Li, L., Lin, Y., Xia, T., Zhu, Y.: *Effects of electronic cigarettes on indoor air quality and health* (Účinky elektronických cigariet na kvalitu vzduchu v interiéri a zdravie). *Annu Rev Public Health*. 2020;41(1):363–80. doi: 10.1146/annurev-publhealth-040119-094043.
- ¹⁶ Hess, I., Lachireddy, K., Capon, A.: *A systematic review of the health risks from passive exposure to electronic cigarette vapour* (Systematický prehľad zdravotných rizík vyplývajúcich z pasívneho vystavenia výparom z elektronických cigariet). *Public Health Research & Practice*. 2016;26(2).

- (9) WHO sa domnieva, že žiadna úroveň vystavenia vedľajšiemu prúdu dymu nie je bezpečná ani prijateľná⁴, a preto by sa malo postupovať obozretne. WHO odporúča uplatňovať opatrenia na kontrolu tabaku, vrátane ochrany pred vystavením, aj na elektronické cigarety^{21,4,5}.
- (10) Vedecký výbor pre zdravotné, environmentálne a vznikajúce riziká (SCHEER) vo svojom stanovisku k elektronickým cigaretám z roku 2021²² dospel k záveru, že existujú slabé až stredne silné dôkazy o rizikách respiračného, kardiovaskulárneho a karcinogénneho poškodenia v dôsledku sekundárneho vystavenia aerosólom z elektronických cigariet.
- (11) Prostredie bez dymu a aerosólov je celosvetovo uznávaným a overeným prístupom k zabezpečeniu primeranej ochrany zdravia ľudí pred účinkami sekundárneho tabakového dymu a aerosólov.
- (12) Nové výrobky, ako sú elektronické cigarety a zahrievané tabakové výrobky, si v posledných rokoch upevnili svoj podiel na trhu a ich používanie narastá. Na základe údajov z prieskumu Eurobarometra je prevalencia používania elektronických cigariet v Únii na úrovni 3 % a prevalencia zahrievaných tabakových výrobkov na úrovni 2 %.
- (13) Osobitnú obavu v súvislosti s vývojom na trhu s novými výrobkami, ako sú elektronické cigarety a zahrievané tabakové výrobky, vzbudzuje to, že sa používajú a sú prítiažlivé najmä medzi deťmi a mladými ľuďmi.

¹⁷ Borgini, A., Veronese, C., De Marco, C., Boffi, R., Tittarelli, A., Bertoldi, M. a kol.: *Particulate matter in aerosols produced by two last generation electronic cigarettes: a comparison in a real-world environment* (Tuhé častice v aerosóloch z elektronických cigariet dvoch posledných generácií: porovnanie v reálnom prostredí). Pulmonology. 2021.

¹⁸ *Exposure to aerosols from smoking-proxy electronic inhaling systems: a systematic review* (Vystavenie aerosólom z elektronických inhalačných systémov nahrádzajúcich fajčenie: systematický prehľad), Barcelona: Oddelenie pre kontrolu tabaku, Institut Català d'Oncologia, 2016.

¹⁹ Lerner, C. A., Sundar, I. K., Yao, H., Gerloff, J., Ossip, D. J., McIntosh, S. a kol.: *Vapors produced by electronic cigarettes and e-juices with flavorings induce toxicity, oxidative stress, and inflammatory response in lung epithelial cells and in mouse lung* (Výpary z elektronických cigariet a kvapalných náplní do elektronických cigariet s príchutami spôsobujú toxicitu, oxidačný stres a zápalovú reakciu v pľúcnych epiteliálnych bunkách a v pľúcach myši). PLoS One. 2015;10(2):e0116732

²⁰ Glantz, S. A., Nguyen, N. a Oliveira da Silva, A. L., 2024. *Population-Based Disease Odds for E-Cigarettes and Dual Use versus Cigarettes* (Pravdepodobnosť vzniku chorôb u obyvateľstva v dôsledku používania elektronických cigariet a dvojitého používania v porovnaní s bežnými cigaretami), NEJM Evidence, 3(3). DOI: 10.1056/EVIDoa2300229.

²¹ *Applying tobacco control measures to e-cigarettes, including the supply and demand reduction measures of the WHO FCTC* (Uplatňovanie opatrení na kontrolu tabaku na elektronické cigarety vrátane opatrení na zníženie ponuky a dopytu uvedených v RDKT WHO) (strana 3, https://cdn.who.int/media/docs/default-source/tobacco-hq/regulating-tobacco-products/ends-call-to-action.pdf?sfvrsn=ea4c4fdb_12&download=true), s odkazom na Rámcový dohovor o kontrole tabaku (strana 8, <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/42811/9241591013.pdf?sequence=1>).

²² Vedecký výbor pre zdravotné, environmentálne a vznikajúce riziká (SCHEER). Stanovisko k elektronickým cigaretám. 16. apríla 2021.

- (14) Vystavenie sekundárnemu dymu a aerosólom by mohlo byť osobitne nebezpečné pre deti a mladistvých a mohlo by zvýšiť pravdepodobnosť, že si osvoja fajčiarske návyky^{4,5,6}.
- (15) V roku 2023 sa odhadovalo, že 54 % súčasných a bývalých fajčiarov začalo pravidelne fajčiť pred dovŕšením veku 19 rokov a 14 % v detstve pred dovŕšením 15 rokov¹.
- (16) Používanie nových výrobkov, ktoré obsahujú nikotín, predovšetkým mladými ľuďmi, je spojené so závislosťou a mohlo by predstavovať začiatok neskoršieho používania tradičných tabakových výrobkov⁴.
- (17) Je dôležité nielen zohľadniť nedávny vývoj na trhu a technologický vývoj spojený s novými výrobkami, ale aj lepšie koordinovať vnútroštátne regulačné rámce v prospech prostredia bez dymu a aerosólov a zabezpečiť nadčasovosť týchto rámcov.
- (18) V súčasnosti dochádza na miestach, ako sú vonkajšie priestory ubytovacích a stravovacích zariadení a vonkajšie priestory určené pre deti a mladistvých, k značnému sekundárnemu vystaveniu dymu a aerosólom. V prieskume Eurobarometra z roku 2023 uviedlo 74 % respondentov, že sa za posledných šesť mesiacov stretli s tým, že ľudia fajčili na vonkajších terasách, a 71 % respondentov uviedlo, že sa na týchto miestach stretli s osobami používajúcimi elektronické cigarety a zahrievané tabakové výrobky. 42 % respondentov uviedlo, že sa stretli s fajčením vo vonkajších priestoroch určených pre deti a mladistvých, a 49 % respondentov uviedlo, že sa na týchto miestach stretli s osobami používajúcimi elektronické cigarety a zahrievané tabakové výrobky¹.

- (19) Viaceré členské štáty už prijali ochranné opatrenia vrátane zákazu fajčenia vo vnútorných a vonkajších priestoroch alebo zákazu používania nových výrobkov vo verejných priestoroch^{23,24}.
- (20) Preto je vhodné rozšíriť rozsah pôsobnosti odporúčania tak, aby zahŕňal konkrétne vonkajšie priestory, s cieľom lepšie chrániť ľudí v Únii, najmä deti, mladých ľudí a zraniteľné osoby, napríklad občanov trpiacich chronickými chorobami alebo inými existujúcimi zdravotnými ťažkosťami a tehotné ženy, pred vystavením sekundárnemu dymu a aerosólom z nových výrobkov, ako sú zahrievané tabakové výrobky, elektronické cigarety, či už nikotínové alebo beznikotínové, náhrady tabaku, a z akýchkoľvek iných výrobkov vypúšťajúcich dym a/alebo aerosóly, ako sú bylinné výrobky na fajčenie alebo zahrievané bylinné výrobky.
- (21) Na podporu revízie odporúčania bola od júna do júla 2022 vyhlásená výzva na predkladanie podkladov a od marca do mája 2023 sa prostredníctvom cielených konzultačných činností viedli konzultácie so zástupcami príslušných orgánov členských štátov, s organizáciami občianskej spoločnosti, relevantnými hospodárskymi subjektmi a inými relevantnými zainteresovanými stranami.
- (22) Rada berie na vedomie, že Komisia má v úmysle prostredníctvom existujúcich programov a nástrojov spolupráce Únie podporiť členské štáty v účinnom vykonávaní odporúčania.

²³ Pracovný dokument útvarov Komisie pripojený k odporúчанию Rady o prostredí bez dymu a aerosólu, ktorým sa nahrádza odporúčanie Rady 2009/C 296/02, 13519/24 ADD 2.

²⁴ Štúdia o prostredí bez dymu a reklame na tabakové a súvisiace výrobky. 2021.

- (23) Rada predovšetkým berie na vedomie, že Komisia plánuje prispieť k posilneniu výskumu v tejto oblasti. Toto výskumné úsilie by malo zahŕňať nové výrobky (ako sú elektronické cigarety, či už nikotínové alebo beznikotínové, a zahrievané tabakové výrobky), náhrady tabaku, ktoré vypúšťajú dym alebo aerosóly, a akékoľvek iné výrobky vypúšťajúce dym a/alebo aerosóly, výrobky uvoľňujúce nikotín a výrobky, ktoré pripomínajú používanie výrobkov uvoľňujúcich nikotín. Takisto sa plánuje posilnenie medzinárodnej spolupráce v rámci tém, na ktoré sa vzťahuje toto odporúčanie, a to aj vo výskume.
- (24) Rada tiež berie na vedomie, že Komisia má v úmysle vypracovať súbor nástrojov prevencie, ktoré budú podporovať lepšiu ochranu zdravia detí a mladých ľudí vo veku, keď sú najzraniteľnejší a dochádza u nich k najvýraznejšiemu formovaniu, so zameraním na predchádzanie fajčeniu a závislosti od nikotínu, a ktoré budú riešiť vzájomné vzťahy medzi duševným a telesným zdravím a kľúčové determinanty zdravia.
- (25) Rada takisto berie na vedomie, že Komisia plánuje na základe informácií poskytnutých členskými štátmi predložiť správu o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní tohto odporúčania, a to do piatich rokov od jeho prijatia.

- (26) Mali by sa zohľadniť pripojené usmernenia k ochrane pred vystavením tabakovému dymu prijaté na druhej konferencii zmluvných strán Rámcového dohovoru WHO o kontrole tabaku. Členské štáty by mali byť nabádané k tomu, aby rozšírili opatrenia uvedené v týchto usmerneniach a prekročili ich rámec.
- (27) Toto odporúčanie má širší rozsah pôsobnosti než odporúčanie 2009/C 296/02 a nahrádza ho s cieľom lepšie chrániť ľudí v Únii pred sekundárnym dymom a aerosólmi, pozitívne prispievať k cieľom európskeho plánu na boj proti rakovine súvisiacim s tabakom a prispievať k tomu, aby sa znížila prevalencia fajčenia a používania nových výrobkov a aby sa fajčenie a používanie nových výrobkov denormalizovalo.
- (28) Denormalizácia fajčenia a zníženie prevalencie fajčenia a používania nových výrobkov si vyžaduje komplexný súbor opatrení na úrovni Únie. Preto je dôležité, aby toto odporúčanie bolo spojené s intenzívnou prácou na hodnotení a revízii právnych predpisov EÚ v oblasti tabaku, najmä pokiaľ ide o reakciu na obavy týkajúce sa prístupu mladých ľudí k novým tabakovým a nikotínovým výrobkom,

TÝMTO ODPORÚČA, ABY ČLENSKÉ ŠTÁTY so zreteľom na vnútroštátne právomoci a špecifiká týkajúce sa vykonávania:

1. zabezpečili účinnú ochranu pred vystavením tabakovému dymu na vnútorných pracoviskách, vo vnútorných verejných priestoroch a vo verejnej doprave, ako sa uvádza v článku 8 dohovoru RDKT a na základe pripojených usmernení k ochrane pred vystavením tabakovému dymu prijatých na druhej konferencii zmluvných strán dohovoru RDKT;
2. zabezpečili účinnú ochranu na vnútorných pracoviskách, vo vnútorných verejných priestoroch a vo verejnej doprave pred vystavením sekundárnym emisiám pochádzajúcim z používania nových výrobkov, ktoré vypúšťajú dym alebo aerosóly, napríklad zahrievaných tabakových výrobkov, elektronických cigariet, či už nikotínových alebo beznikotínových, náhrad tabaku, a akýchkoľvek iných výrobkov vypúšťajúcich dym a/alebo aerosóly, ako sú bylinné výrobky na fajčenie (ďalej spolu s vystavením tabakovému dymu len „vystavenie sekundárnemu dymu a aerosólom“);
3. zabezpečili účinnú ochranu pred vystavením sekundárnemu dymu a aerosólom vo vyhradených vonkajších rekreačných priestoroch, najmä tam, kde sa často môžu vyskytovať deti, mladí ľudia alebo zraniteľní ľudia. Mali by k nim patriť verejné ihriská, zábavné parky, kúpaliská, pláže, zoologické záhrady a iné podobné vonkajšie priestory;
4. zabezpečili účinnú ochranu pred sekundárnym dymom a aerosólmi vo vonkajších alebo polovonkajších priestoroch súvisiacich so zariadeniami poskytujúcimi služby (napr. čiastočne zakrytých, ohraničených stenou, plotom alebo inak vytýčených priestoroch vedľa alebo v blízkosti zariadenia vrátane striech, balkónov, veránd či terás). Mali by k nim patriť vonkajšie priestory reštaurácií, barov a kaviarní a vonkajšie priestory iných podobných objektov;

5. zabezpečili účinnú ochranu pred sekundárnym dymom a aerosólmi vo vonkajších alebo polovonkajších priestoroch súvisiacich s verejnou dopravou, a to aj na autobusových, električkových a vlakových zastávkach a na letiskách;
6. zabezpečili účinnú ochranu pred sekundárnym dymom a aerosólmi vo vonkajších priestoroch spojených s pracoviskom;
7. zabezpečili účinnú ochranu pred sekundárnym dymom a aerosólmi vo vonkajších priestoroch spojených s objektmi súvisiacimi so zdravotnou starostlivosťou. K takýmto objektom by mali patriť nemocnice, kliniky, zdravotné strediská, zariadenia opatrovateľskej starostlivosti a iné podobné objekty;
8. zabezpečili účinnú ochranu pred sekundárnym dymom a aerosólmi vo vonkajších priestoroch spojených s objektmi, v ktorých sa poskytuje vzdelávanie a odborná príprava deťom a mladým ľuďom. K takýmto objektom by mali patriť zariadenia starostlivosti o deti v predškolskom veku, základné a stredné školy, inštitúcie odborného vzdelávania a prípravy, univerzity, mládežnícke centrá a iné podobné objekty;
9. zvážili začlenenie ďalších vonkajších priestorov, v ktorých sa pravdepodobne združuje verejnosť vrátane detí, maloletých alebo zraniteľných osôb, do doplnkových opatrení, ktorými sa predchádza užívaniu tabaku a nikotínu a závislosti od nich a prispieva ku komplexnému prostrediu bez dymu a aerosólov. K takýmto priestorom by mohli okrem iných patriť vonkajšie priestory, v ktorých sa organizujú podujatia, auditória a hľadiská počas verejných podujatí, a priestory spojené s budovami otvorenými pre verejnosť, ktorými môže prechádzať veľký počet ľudí (napr. vchody do nákupných centier, nádvoria budov otvorených pre verejnosť);

10. zvažili začlenenie ďalších priestorov, ako sú napríklad súkromné automobily, v ktorých sa nachádzajú deti, maloleté alebo zraniteľné osoby, do doplnkových opatrení, ktorými sa predchádza užívaniu tabaku a nikotínu a závislosti od nich a prispieva ku komplexnému prostrediu bez dymu a aerosólov;
11. vypracovali a/alebo posilnili politiky v prospech prostredia bez dymu a aerosólov, a to:
 - a) vypracovaním vnútroštátnych stratégií a programov s cieľom zabezpečiť účinnú ochranu pred vystavením sekundárnemu dymu a aerosólom;
 - b) realizáciou a/alebo prípravou kampaní zameraných na prevenciu, odvykanie od fajčenia a zvyšovanie informovanosti, ako sú vzdelávacie, osvetové a informačné kampane, s cieľom zabezpečiť dodržiavanie opatrení v prospech prostredia bez dymu a aerosólov. Takéto kampane by zároveň mohli byť súčasťou iniciatív na znižovanie závislosti. Mohli by vychádzať z iniciatív v oblasti prevencie zahrnutých v európskom pláne na boj proti rakovine a/alebo ich dopĺňať;
 - c) zabezpečením vhodných štruktúr a mechanizmov na podporu dodržiavania a uplatňovania a/alebo rozvoja najlepších postupov, ktoré môžu zlepšiť vykonávanie a presadzovanie opatrení v prospech prostredia bez dymu a aerosólov;
12. spolupracovali pri výmene najlepších postupov v oblasti vývoja nových alebo posilňovania existujúcich politík, programov a stratégií v prospech prostredia bez dymu a aerosólov s cieľom zabezpečiť ich komplexnosť a pri navrhovaní a skúšaní ambiciózných a efektívnych prístupov na dosiahnutie prostredia bez dymu a aerosólov;

13. úzko spolupracovali medzi sebou aj s Komisiou s cieľom vytvoriť jednotný rámec zahŕňajúci vymedzenia pojmov, referenčné hodnoty a ukazovatele na účinné vykonávanie tohto odporúčania a vo vhodných prípadoch monitorovať, hodnotiť a aktualizovať jeho opatrenia;
14. v príslušných prípadoch v súvislosti s už existujúcimi povinnosťami predkladali Komisii správy o vykonávaní a pokroku v oblasti prijatých opatrení najprv tri roky po prijatí tohto odporúčania a potom každých päť rokov.

Týmto odporúčaním sa nahrádza odporúčanie 2009/C 296/02.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedička*
